

مدل علی رابطه سبک‌های دلبستگی و نوموفوبیا: نقش میانجی سه‌گانه تاریک شخصیت
A Causal Model of the Relationship between Attachment Styles and Nomophobia: The Mediating Role of Dark Triad Personality

Niloofer Pourmirzaagha Langaroudi
Master of Personality Psychology, Department of Psychology, Rahman Institute of Higher Education, Ramsar, Iran.
Masoume Maleki Pirbazari *
Assistant Professor, Department of Psychology, Rahman Institute of Higher Education, Ramsar, Iran.
Malekipirbazari.masoume@gmail.com
Milad SabzehAra Langaroudi
Assistant Professor, Department of Psychology, Rahman Institute of Higher Education, Ramsar, Iran.

نیلوفر پورمیرزاآقا لنگرودی
کارشناسی ارشد روان‌شناسی شخصیت، گروه روان‌شناسی، موسسه آموزش عالی رحمان، رامسر، ایران.
معصومه ملکی پیربازاری (نویسنده مسئول)
استادیار، گروه روان‌شناسی، موسسه آموزش عالی رحمان، رامسر، ایران.
میلاد سبزه‌آرای لنگرودی
استادیار، گروه روان‌شناسی، موسسه آموزش عالی رحمان، رامسر، ایران.

Abstract

The present study was conducted to determine the causal model of the relationship between attachment styles and nomophobia with the mediating role of the dark triad of personality. The research method was descriptive-correlation and structural equation modeling. The statistical population included undergraduate and graduate students of Gilan University in the academic year of 2023-2022, and 250 of them were selected by convenience sampling method. The data collection tools in the present study are the Short Dark Triad (SD3; Jones & Paulhus, 2014), Attachment Style Scale (AAS; Hazan & Shaver, 1987), and Nomophobia Questionnaire (NMP-Q; Yildirim & Correa, 2015). The results showed that the proposed model had a good fit. Also, the findings showed that the secure attachment style has a negative direct effect on nomophobia and avoidant and ambivalent attachment styles and the dark triad of Machiavellism, narcissism, and psychopathy have a direct positive effect on nomophobia ($P < 0.01$). On the other hand, the results showed that attachment styles have an indirect effect on nomophobia through the dark triad of personality ($P < 0.01$). Therefore, it can be concluded that dark personality traits play a mediating role in the relationship between attachment styles and nomophobia.

Keywords: Attachment Styles, Dark Triad of Personality, Nomophobia, Students.

چکیده

پژوهش حاضر با هدف تعیین مدل علی رابطه سبک‌های دلبستگی و نوموفوبیا با نقش میانجی سه‌گانه تاریک شخصیت انجام شد. روش پژوهش توصیفی-همبستگی از نوع مدل‌یابی معادلات ساختاری بود. جامعه آماری شامل دانشجویان مقطع کارشناسی و کارشناسی ارشد دانشگاه گیلان در سال تحصیلی ۱۴۰۲-۱۴۰۱ بود که با روش نمونه‌گیری در دسترس ۲۵۰ نفر از آنان انتخاب شدند. ابزار جمع‌آوری داده‌ها در پژوهش حاضر فرم کوتاه سه‌گانه تاریک (SD3؛ جونز و پائولوس، ۲۰۱۴)، مقیاس سبک دلبستگی (AAS؛ هازن و شیور، ۱۹۸۷) و پرسشنامه نوموفوبیا (NMP-Q؛ یلدرام و کوریا، ۲۰۱۵) بود. نتایج نشان داد مدل پیشنهادی از برازش خوبی برخوردار بوده است. همچنین یافته‌ها نشان داد که سبک دلبستگی ایمن اثر مستقیم منفی بر نوموفوبیا و سبک‌های دلبستگی اجتنابی و دوسوگرا و سه‌گانه تاریک ماکیاوولی، خودشیفتگی و سایکوپاتی اثر مستقیم مثبت بر نوموفوبیا دارند ($P < 0.01$). از طرفی نتایج نشان داد که سبک‌های دلبستگی از طریق سه‌گانه تاریک شخصیت بر نوموفوبیا اثر غیر مستقیم دارند ($P < 0.01$). بنابراین می‌توان نتیجه گرفت که صفات تاریک شخصیت نقش میانجی در رابطه بین سبک‌های دلبستگی و نوموفوبیا دارد.

واژه‌های کلیدی: سبک‌های دلبستگی، سه‌گانه تاریک شخصیت، نوموفوبیا، دانشجویان.

مقدمه

ورود تکنولوژی به جوامع مختلف همواره به دور از آسیب‌های اجتماعی نبوده و در این بین و بخصوص در سال‌های اخیر تکنولوژی‌های ارتباطی بیش از پیش مورد توجه پژوهشگران قرار گرفته است (دومینگوئز هرناندز^۱ و همکاران، ۲۰۲۱). محققان نشان داده‌اند که نسل جدید وابستگی بالایی به تکنولوژی دارند (پارساکیا و همکاران، ۲۰۲۳) و این در حالیست که استفاده بیش از حد از تلفن همراه می‌تواند موجب پدیده‌ای به نام نوموفوبیا^۲ یا بی‌موبایل‌هراسی شود (جاهرامی^۳ و همکاران، ۲۰۲۳). نوموفوبیا واژه‌ای اختصاری برای اشاره به هراس از نبود تلفن همراه است که اولین بار در سال ۲۰۰۸ مطرح شد (نوتارا^۴ و همکاران، ۲۰۲۱). این اختلال که نوعی اختلال کنترل تکانه است موجب افت عملکرد افراد در حوزه‌های گوناگون شغلی، تحصیلی، اقتصادی، خانوادگی و روان‌شناختی شده و پژوهش‌ها نشان داده‌اند که در زمان به همراه نداشتن موبایل، این افراد احساس اضطراب و درماندگی را گزارش می‌کنند و در توانمندی‌های روزمره از لحاظ دستیابی به اطلاعات، یادگیری و کسب آگاهی در موارد ضروری احساس ضعف کرده و یا در موارد نیاز به ارتباط فوری، دچار تشویش می‌شوند (گاناردلیس^۵ و همکاران، ۲۰۲۳).

استفاده از تلفن همراه مانند هر رفتار جبری دیگری می‌تواند متأثر از گذشته عاطفی فرد و سبک‌های دلبستگی^۶ وی باشد (اللهیاری و همکاران، ۱۳۹۴). دلبستگی یک پیوند عاطفی-هیجانی نسبتاً پایدار است که بین کودک، مادر یا افرادی که نوزاد در تعامل دایمی با آن‌هاست شکل می‌گیرد (لائوژو^۷ و همکاران، ۲۰۲۳). محققان سه سبک دلبستگی ایمن^۸، اجتنابی^۹ و دوسوگرا^{۱۰} را مطرح کرده‌اند (زهره، ۲۰۲۲). سبک دلبستگی ایجادشده می‌تواند رفتار افراد را در بزرگسالی تحت تأثیر قرار دهد به گونه‌ای که افرادی که سبک دلبستگی متفاوتی دارند تجارب مختلفی را به لحاظ فردی و روابط عاطفی‌شان تجربه می‌کنند (سیگون^{۱۱} و همکاران، ۲۰۲۳). علاوه بر این، پژوهش‌های انجام شده در داخل و خارج از کشور نشان داده‌اند که سبک‌های دلبستگی ناایمن با اعتیاد به اینترنت و شبکه‌های اجتماعی رابطه مستقیم دارند (برای مرور به دارینزو^{۱۲} و همکاران، ۲۰۱۹ مراجعه کنید).

متغیر دیگری که اثرات آن بر نوموفوبیا گزارش شده است، شخصیت و ویژگی‌های شخصیتی است (اوگاز و بکسیز^{۱۳}، ۲۰۲۲). کودکی مرحله مهمی در شکل‌گیری شخصیت به شمار می‌آید که می‌تواند موجب رشد صفات تاریک شخصیتی^{۱۴} در بزرگسالی شود (پلوفی^{۱۵} و همکاران، ۲۰۲۲). سه‌گانه تاریک شامل سه ویژگی شخصیتی ماکیاولی^{۱۶}، خودشیفتگی^{۱۷} و جامعه‌ستیزی^{۱۸} است که نخستین بار توسط پائولوس و ویلیام^{۱۹} در سال ۲۰۰۲ معرفی شد. خودشیفتگی اشاره به خودبزرگ‌پنداری، حس متورمی از خودارزشمندی، استحقاق، تسلط و برتری دارد. تکانشگری، فقدان دامت، اضطراب و فقدان همدلی از ویژگی‌های جامعه‌ستیزی است و ماکیاولیسم نیز نشان‌دهنده بهره‌کشی از دیگران در جهت منافع خود و همچنین رفتارهای برتری‌طلبانه، فریب‌دادن دیگران، عدم صمیمیت و سنگدلی است (فارنهام^{۲۰} و همکاران، ۲۰۱۳). به طور کلی، سه‌گانه تاریک شخصیت با رفتارهای اعتیادی از قبیل مصرف مواد و الکل (نام^{۲۱} و همکاران، ۲۰۲۳) و اعتیاد به اینترنت (توران^{۲۲} و همکاران، ۲۰۲۳؛ لی و لیم^{۲۳}، ۲۰۲۱) رابطه دارند. علاوه بر این، به نظر می‌رسد که سبک‌های دلبستگی ناایمن نیز با

1 Domínguez Hernández
2 Nomophobia
3 Jahrami
4 Notara
5 Gnardellis
6 Attachment styles
7 Lau-Zhu
8 Safe attachment
9 Avoidant attachment
10 Ambivalent attachment
11 Sagone
12 D'Arienzo
13 Uguz & Bacaksiz
14 dark personality features
15 Plouffe
16 Machiavellism
17 narcissism
18 anti-social
19 Pauthus & Williams
20 Furnham
21 Nnam
22 Turan
23 Lee & Lim

صفات تاریک در ارتباط هستند و با توجه به اینکه دل‌بستگی به عنوان مؤلفه‌ای عاطفی-هیجانی است، دل‌بستگی ناایمن پیش‌بینی‌کننده بروز صفات تاریک در بزرگسالی است (نیکیش^۱ و همکاران، ۲۰۲۰).

با پژوهش به دنبال بررسی رابطه میان سبک‌های دل‌بستگی و نوموفوبیا است. همچنین پژوهش‌ها رابطه سبک دل‌بستگی و سه‌گانه تاریک شخصیت را نشان داده‌اند. برای مثال پژوهش کرومناکر^۲ (۲۰۱۹) رابطه مثبت سه‌گانه تاریک شخصیت و سبک دل‌بستگی اضطرابی و اجتنابی را نشان داد. از طرف دیگر، صفات تاریک شخصیت، خصوصیات هستند که پیش از این ارتباط آنها با پدیده‌هایی چون ترس از دست دادن^۳ اطلاعات و اخبار و فوبینگ^۴ (کار کردن با تلفن همراه و نادیده گرفتن دیگران هنگام گفتگو با آنها) نشان داده شده است (آکات^۵ و همکاران، ۲۰۲۳). توجه به رابطه بین سبک‌های دل‌بستگی با سه‌گانه تاریک شخصیت و نوموفوبیا و همچنین رابطه سه‌گانه تاریک شخصیت با نوموفوبیا، احتمال نقش میانجی سه‌گانه تاریک شخصیت در رابطه بین سبک‌های دل‌بستگی و نوموفوبیا را برجسته می‌کند. لذا، پژوهش حاضر با هدف تعیین مدل علی رابطه سبک‌های دل‌بستگی و نوموفوبیا با نقش میانجی سه‌گانه تاریک شخصیت انجام شد.

روش

پژوهش حاضر توصیفی-همبستگی از نوع مدل‌یابی معادلات ساختاری بود. جامعه پژوهش شامل دانشجویان مقطع کارشناسی و کارشناسی ارشد دانشگاه گیلان در سال تحصیلی ۱۴۰۲-۱۴۰۱ بود. با وجود آنکه در مورد حجم نمونه لازم برای تحلیل عاملی و مدل‌های ساختاری توافق کلی وجود ندارد، اما به زعم بسیاری از پژوهشگران حداقل حجم نمونه لازم ۲۰۰ نفر می‌باشد (حبیبی و عدنور، ۱۳۹۶). با استفاده از روش نمونه‌گیری در دسترس و به صورت آنلاین ۳۲۰ پرسشنامه اجرا شد. ملاک ورود به پژوهش شامل رضایت آگاهانه برای شرکت در پژوهش، تسلط به زبان فارسی، پر کردن پرسشنامه‌ها به صورت کامل، تحصیل در مقطع کارشناسی و کارشناسی ارشد و تحصیل در دانشگاه گیلان در سال تحصیلی ۱۴۰۲-۱۴۰۱ بود. همچنین ملاک خروج از پژوهش ناقص بودن پرسشنامه‌ها و وجود داده‌های پرت بود. پرسشنامه‌ها از طریق سامانه پرس‌لاین ساخته شد و لینک آن از طریق شبکه‌های اجتماعی واتساپ و تلگرام برای اعضای نمونه ارسال شد. همراه با ارسال لینک پرسشنامه‌ها درباره‌ی محرمانه ماندن اطلاعات شرکت‌کنندگان و استفاده از داده‌ها صرفاً برای پژوهش، به دانشجویان اطمینان داده شد. از بین پرسشنامه‌های اجرا شده، ۷۰ پرسشنامه مخدوش بودند و کنار گذاشته شدند و در آخر ۲۵۰ پرسشنامه برای تحلیل نهایی مورد استفاده قرار گرفت. از ضریب همبستگی پیرسون و تحلیل معادلات ساختاری و روش بوت استرپ با کمک نرم‌افزارهای SPSS نسخه ۲۶ و LISREL نسخه ۸ استفاده شد.

ابزار سنجش

مقیاس دل‌بستگی بزرگسال^۶ (AAS): مقیاس سبک‌های دل‌بستگی توسط هازن و شیور (۱۹۸۷) طراحی شده و دارای ۳۶ گویه است. در ایران، فرم ۱۵ گویه‌ای این مقیاس با استفاده از مواد آزمون دل‌بستگی هازن و شیور ساخته شده و در دانشجویان دانشگاه تهران هنجاریابی شده است. این آزمون ۱۵ گویه‌ای، سه سبک دل‌بستگی اجتنابی، ایمن و دوسوگرا-اضطرابی را می‌سنجد (بشارت، ۱۳۸۴، ۱۳۹۲). گویه‌های مربوط به هر سبک دل‌بستگی عبارتند از: سبک دل‌بستگی ناایمن اجتنابی شامل گویه‌های ۱-۲-۳-۴-۵، سبک دل‌بستگی ایمن شامل گویه‌های ۶، ۷، ۸، ۹، ۱۰ و سبک دل‌بستگی دوسوگرا-اضطرابی شامل گویه‌های ۱۱، ۱۲، ۱۳، ۱۴، ۱۵. شیوه نمره‌گذاری این مقیاس بر اساس طیف لیکرت پنج درجه‌ای از ۱ (کاملاً مخالفم) تا ۵ (کاملاً موافقم) است. برای هر سبک دل‌بستگی ۵ ماده در نظر گرفته شده است. حداقل و حداکثر نمره برای هر سبک از ۵ تا ۲۵ می‌باشد. در این مقیاس هر چه فرد نمره بالاتری کسب کند، بیانگر شدت دل‌بستگی بیشتر در هر سبک می‌باشد. در پژوهش لوی و دیویس^۷ (۱۹۸۸)، به نقل از نامجو و نوری، (۱۴۰۲) همبستگی این پرسشنامه با خرده مقیاس‌های پرسشنامه سبک‌های عشق استرنبرگ (۱۹۸۶) محاسبه شد و همبستگی بین سبک دل‌بستگی ایمن با خرده مقیاس‌های صمیمت، تعهد و هوس به ترتیب ۰/۲۵، ۰/۱۹ و ۰/۱۸ به دست آمد. همچنین ضریب همبستگی بین سبک دل‌بستگی دوسوگرا و خرده

1 Nickisch

2 Krumenacker

3 Fear of missing out (FOMO)

4 phubbing

5 Akat

6 Adult Attachment Scale

7 Levy & Davis

مقیاس هاس صمیمیت، تعهد و هوس به ترتیب ۰/۲۴، ۰/۲۱- و ۰/۲۴- و ضریب همبستگی سبک دلبستگی اجتنابی با خرده مقیاس‌های صمیمیت، تعهد و هوس ۰/۳۲، ۰/۲۸- و ۰/۲۴- به دست آمد. در مطالعه کسبیر^۱ و همکاران (۲۰۱۲) همسانی درونی به روش آلفای کرونباخ برای سبک‌های دلبستگی ایمن، اجتنابی و دوسوگرا به ترتیب ۰/۷۲، ۰/۸۲ و ۰/۸۵ به دست آمد. در ایران در پژوهش بشارت (۱۳۸۴)، به نقل از قنبری و امیدوار، (۱۴۰۰) روایی محتوایی این مقیاس با سنجش ضرایب همبستگی بین نمره‌های پانزده نفر از روانشناسان متخصص بررسی شد و ضرایب توافق کندال برای سبک‌های دلبستگی ایمن، اجتنابی و دوسوگرا به ترتیب ۰/۰۸۰، ۰/۶۱ و ۰/۵۷ به دست آمد. ضریب پایایی این پرسشنامه و خرده‌مقیاس‌های آن از طریق روش بازآزمایی در بازه زمانی دو هفته بین ۰/۸۲ تا ۰/۸۷ گزارش شد. همسانی درونی به روش آلفای کرونباخ نیز بین ۰/۸۳ تا ۰/۸۶ قرار داشت (بشارت، ۱۳۸۴). در پژوهش حاضر آلفای کرونباخ مقیاس ۰/۷۶ به دست آمد.

پرسشنامه نوموفوبیا^۲ (NMP-Q): پرسشنامه نوموفوبیا توسط یلدرام و کوریا^۳ (۲۰۱۵) ساخته شده است. این پرسشنامه دارای ۲۰ گویه و ۴ زیرمقیاس (عدم توانایی برقراری ارتباط؛ از دست دادن ارتباط؛ عدم دسترسی به اطلاعات و دست کشیدن از راحتی و آسایش خود) است. این پرسشنامه به صورت طیف لیکرت ۷ درجه‌ای از کاملاً موافقم (۷) تا کاملاً مخالفم (۱) پاسخ داده می‌شود. حداقل و حداکثر امتیاز این پرسشنامه ۲۰ و ۱۴۰ می‌باشد. هر چه امتیاز حاصل شده از این پرسشنامه بیشتر باشد، نشان دهنده میزان بیشتر نوموفوبیا خواهد بود. در پژوهش لی و همکاران (۲۰۲۳) همسانی درونی این پرسشنامه به روش آلفای کرونباخ بین ۰/۷۲ تا ۰/۹۳ گزارش شد. در تحقیق سیاح و همکاران (۱۳۹۶) روایی، صوری، محتوایی و سازه این ابزار مورد تأیید قرار گرفته و پایایی آن با روش آلفای کرونباخ برای هر کدام از زیرمقیاس‌ها بالاتر از ۰/۷۰ گزارش شد. در پژوهش حاضر آلفای کرونباخ پرسشنامه ۰/۸۱ به دست آمد.

پرسشنامه سه‌گانه تاریک شخصیت-فرم کوتاه^۴ (SD3): فرم کوتاه سه‌گانه تاریک توسط جونز و پائولوس^۵ (۲۰۱۴) ساخته شده و سه صفت شخصیتی خودشیفته، جامعه‌ستیزی و ماکیاولی را به صورت مستقل اما مرتبط با یکدیگر می‌سنجد. فرم کوتاه سه‌گانه تاریک دارای ۲۷ ماده است و هر یک از زیر مقیاس این پرسشنامه شامل ۹ ماده است. ماده‌های این مقیاس بر اساس طیف لیکرت پنج درجه‌ای ۱ (کاملاً مخالفم) تا ۵ (کاملاً موافقم) نمره‌گذاری می‌شود. در پژوهش جونز و پائولوس (۲۰۱۴) دامنه ضرایب آلفای کرونباخ برای سه خرده مقیاس بین ۰/۶۸ تا ۰/۷۴ به دست آمده است. در پژوهش دراگوستینو و موتوس^۶ (۲۰۲۳) روایی همگرا بین SD3 و پرسشنامه دوجین کثیف^۷ (DD) برای خرده مقیاس‌های ماکیاولیسم، خودشیفتگی و جامعه‌ستیزی به ترتیب ۰/۷۷، ۰/۶۳ و ۰/۶۴ بود. در پژوهش امیری و یعقوبی (۱۳۹۵) روایی همزمان پرسشنامه با پرسشنامه چند محوری میلون، زیرمقیاس‌های تکانشگری توجهی، حرکتی و بی‌برنامه‌گی مقیاس تکانشگری بارت و پرسشنامه فرم کوتاه خودشیفته-۱۶ به ترتیب ۰/۲۱، ۰/۳۱، ۰/۵۲، ۰/۳۳، ۰/۱۸ و ۰/۳۷ به دست آمد. همچنین، همسانی درونی خرده‌مقیاس‌ها به روش آلفای کرونباخ بین ۰/۶۵ تا ۰/۸۲ گزارش شد. در پژوهش حاضر آلفای کرونباخ پرسشنامه ۰/۹۱ به دست آمد.

یافته‌ها

در میان دانشجویان شرکت‌کننده در پژوهش ۱۳۸ نفر (۵۵/۲ درصد) زن و ۱۱۲ نفر (۴۴/۸ درصد) مرد بودند. میانگین و انحراف معیار سن اعضای نمونه ۲۳/۰۹ و ۶/۵۹ بود. دانشجویان ۲۰-۲۵ سال، با ۸۹ نفر (۳۵/۶ درصد) بیش‌ترین حجم نمونه را تشکیل می‌دادند. دانشجویان ۲۶-۳۰ سال ۶۸ نفر (۲۷/۲ درصد) و دانشجویان ۳۱-۳۵ سال، ۵۲ نفر (۲۰/۸ درصد) بودند. دانشجویان ۳۵ سال به بالا نیز با ۴۱ نفر (۱۶/۴ درصد) کمترین اعضای نمونه را تشکیل می‌دادند. دانشجویان کارشناسی با ۱۴۳ نفر (۵۷/۲۰ درصد) بیش‌ترین حجم نمونه و دانشجویان کارشناسی ارشد نیز با ۱۰۷ نفر (۴۲/۵ درصد) کمترین اعضای نمونه بودند. ۱۵۴ نفر (۶۱/۶۰ درصد) از دانشجویان مجرد و ۹۶ نفر (۳۸/۴۰ درصد) متأهل بودند.

1 Kesbiri
2 Nomophobia Questionnaire
3 Yildirim & Correa
4 Short Dark Triad
5 Jones & Paulhus
6 Dragostinov & Mottus
7 Dirty Dozen

ضرایب همبستگی به همراه میانگین، انحراف معیار، کجی و کشیدگی متغیرهای سبک‌های دلبستگی، نوموفوبیا و سه‌گانه شخصیت تاریک شخصیت در جدول ۱ نشان داده شده است.

جدول ۱. ضرایب همبستگی و شاخص‌های توصیفی متغیرهای پژوهش

متغیرها	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱
۱. اجتنابی											
۲. ایمن	۰/۲۴**										
۳. دوسوگرا	۰/۲۱**	۰/۲۷**									
۴. ماکیاولی	۰/۳۳**	۰/۳۶**	۰/۳۸**								
۵. سایکوپاتی	۰/۳۰**	۰/۳۱**	۰/۳۸**	۰/۶۶**							
۶. خودشیفتگی	۰/۴۳**	۰/۳۴**	۰/۴۰**	۰/۳۳**	۰/۴۱**						
۷-عدم دسترسی به اطلاعات	۰/۵۳**	۰/۳۵**	۰/۴۰**	۰/۲۸**	۰/۳۷**	۰/۳۵**					
۸-از دست دادن راحتی و آسایش	۰/۳۱**	۰/۴۲**	۰/۳۵**	۰/۳۶**	۰/۳۷**	۰/۴۰**	۰/۶۷**				
۹-عدم توانایی برقراری ارتباط	۰/۴۱**	۰/۳۹**	۰/۴۲**	۰/۲۸**	۰/۳۵**	۰/۳۵**	۰/۸۳**	۰/۶۷**			
۱۰-از دست دادن ارتباط	۰/۳۷**	۰/۴۹**	۰/۴۱**	۰/۲۶**	۰/۳۵**	۰/۳۳**	۰/۷۳**	۰/۵۴**	۰/۵۱**		
۱۱-نوموفوبیا	۰/۴۲**	۰/۴۶**	۰/۴۲**	۰/۳۳**	۰/۴۱**	۰/۴۰**	۰/۵۴**	۰/۴۵**	۰/۴۴**	۰/۴۴**	
میانگین	۱۱/۵۷	۱۱/۷۹	۱۱/۸۰	۱۳/۳۰	۱۳/۱۸	۱۳/۵۳	۲۳/۳۲	۱۸/۶۹	۲۲/۱۹	۱۶/۲۶	۷۷/۴۹
انحراف معیار	۱/۷۴	۱/۸۳	۱/۸۴	۱/۹۸	۲/۱۵	۱/۴۵	۴/۱۴	۴/۴۲	۳/۹۰	۳/۱۵	۴/۲۳
کجی	۰/۱۴	-۰/۰۸	-۰/۱۹	-۰/۷۸	-۰/۹۵	-۰/۹۶	-۰/۳۲	-۰/۴۴	-۰/۳۹	-۰/۵۱	-۰/۳۵
کشیدگی	-۰/۳۳	-۰/۴۳	-۰/۵۳	-۰/۳۶	۱/۰۱	۱/۴۹	-۰/۴۶	-۰/۳۳	-۰/۵۴	-۰/۷۳	-۰/۶۰

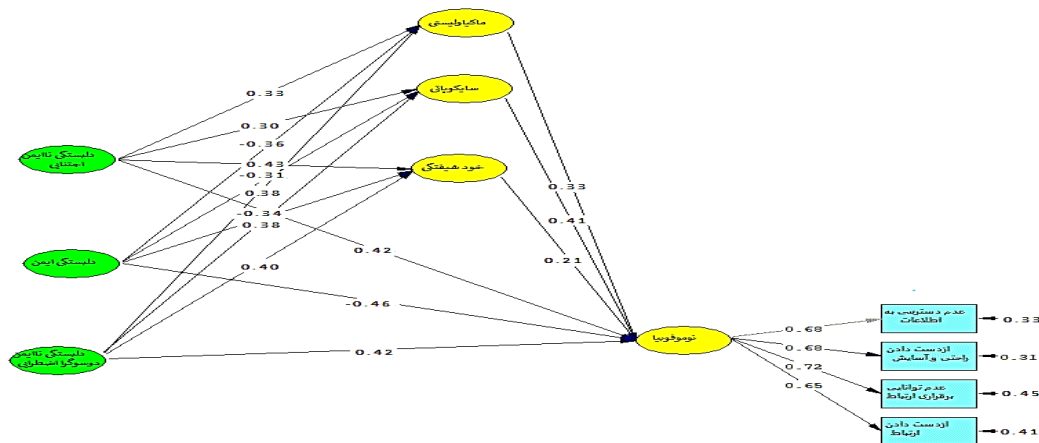
**P < ۰/۰۱

نتایج ضریب همبستگی پیرسون نشان می‌دهد که بین سبک دلبستگی اجتنابی با نوموفوبیا ($r = ۰/۴۲$)، ماکیاولی ($r = ۰/۳۳$)، سایکوپاتی ($r = ۰/۳۰$) و خودشیفتگی ($r = ۰/۴۳$) رابطه مثبت و معنادار وجود دارد ($p < ۰/۰۱$). همین رابطه برای سبک دلبستگی دوسوگرا با نوموفوبیا ($r = ۰/۴۲$)، ماکیاولی ($r = ۰/۳۸$)، سایکوپاتی ($r = ۰/۳۸$) و خودشیفتگی ($r = ۰/۴۰$) نیز مشاهده می‌شود ($p < ۰/۰۱$). در مقابل، سبک دلبستگی ایمن به طور منفی با نوموفوبیا ($r = -۰/۴۶$) و سه صفت تاریک شخصیت ماکیاولی ($r = -۰/۳۶$)، سایکوپاتی ($r = -۰/۳۱$) و خودشیفتگی ($r = -۰/۳۴$) رابطه دارد ($p < ۰/۰۱$).

آزمون کولموگروف-اسمیرنوف^۱ جهت بررسی نرمال بودن توزیع متغیرهای پژوهش استفاده شد. یافته‌های حاصل از این آزمون برای سبک‌های دلبستگی اجتنابی ($Z = ۱/۰۳$, $P = ۰/۲۴$)، ایمن ($Z = ۱/۱۵$, $P = ۰/۱۴$) و دوسوگرا ($Z = ۱$, $P = ۰/۲۷$)، صفات تاریک شخصیت ماکیاولی ($Z = ۱/۱۵$, $P = ۰/۱۴$)، سایکوپاتی ($Z = ۱/۲۳$, $P = ۰/۰۹$) و خودشیفتگی ($Z = ۱/۱۱$, $P = ۰/۱۹$) و نوموفوبیا ($Z = ۰/۰۷$, $P = ۱/۲۷$, $P = ۰/۱۱$) یعنی عدم دسترسی به اطلاعات ($Z = ۱/۱۸$, $P = ۰/۱۱$)، از دست دادن راحتی و آسایش ($Z = ۰/۰۸$, $P = ۱/۲۵$, $P = ۰/۰۹$)، عدم توانایی برقراری ارتباط ($Z = ۱/۲۲$, $P = ۰/۰۹$) و از دست دادن ارتباط ($Z = ۱/۱۷$, $P = ۰/۱۳$) معنادار نبود که نشان می‌دهد توزیع داده‌ها نرمال است. برای بررسی وجود هم‌خطی چندگانه از دو شاخص تحمل^۲ و عامل تورم واریانس^۳ استفاده شد که مقدار آنها برای سبک‌های دلبستگی اجتنابی ($VIF = ۱/۹۶$, $T = ۰/۵۱$)، ایمن ($VIF = ۱/۹۵$, $T = ۰/۵۷$) و دوسوگرا ($VIF = ۱/۵۷$, $T = ۰/۵۷$)، صفات تاریک شخصیت ماکیاولی ($VIF = ۱/۷۳$, $T = ۰/۵۶$)، سایکوپاتی ($VIF = ۱/۷۲$, $T = ۰/۵۵$) و خودشیفتگی ($VIF = ۰/۵۷$, $T = ۱/۷۲$, $T = ۰/۶۳$) و نوموفوبیا ($VIF = ۱/۸۱$, $T = ۰/۶۳$) در بازه مورد قبول قرار داشت. همچنین مقدار به دست آمده برای آزمون دوربین و اتسون برابر با ۱/۷۹ بود و بین مقدار مناسب ۱/۵ الی ۲/۵ قرار داشت، بنابراین می‌توان گفت که فرض استقلال مقادیر خطا نیز از یکدیگر رعایت شده است. در شکل ۱ مدل برازش شده پژوهش ارائه شده است.

1 Kolmogorov-Smirnov
 2 tolerance
 3 variance inflation factor (VIF)

شکل ۱. مدل برازش شده پژوهش در حالت استاندارد

در شکل ۱ مدل ساختاری پژوهش به صورت بررسی نقش میانجی سه‌گانه تاریک شخصیت در رابطه میان سبک‌های دلبستگی و نوموفوبیا در محیط نرم‌افزار لیزرل به همراه ضرایب مسیر آن ارائه شده است. در این مدل، سه مولفه متغیر سه‌گانه تاریک شخصیت (ماکیاولی، سایکوپاتی و خودشیفتگی) نقش متغیر میانجی، سه سبک دلبستگی نقش متغیر برون‌زا (مستقل) و متغیر نوموفوبیا نیز نقش متغیر درون‌زا (وابسته) را دارد. در جدول ۲ معناداری ضریب مسیرهای مستقیم مدل ارائه شده پژوهش بررسی شده است.

جدول ۲. نتایج اثرات مستقیم مدل پژوهش

مسیر	اندازه اثر استاندارد	حد پایین	حد بالا	سطح معنی‌داری
اثر مستقیم سبک دلبستگی اجتنابی بر نوموفوبیا	۰/۴۲	۰/۱۰	۵/۴۰	۰/۰۰
اثر مستقیم سبک دلبستگی اجتنابی بر ماکیاولی	۰/۳۳	۰/۲۶	۴/۳۱	۰/۰۰
اثر مستقیم سبک دلبستگی اجتنابی بر سایکوپاتی	۰/۳۰	۰/۳۲	۴/۲۸	۰/۰۰
اثر مستقیم سبک دلبستگی اجتنابی بر خودشیفتگی	۰/۴۳	۰/۳۴	۵/۴۱	۰/۰۰
اثر مستقیم سبک دلبستگی ایمن بر نوموفوبیا	-۰/۴۶	۰/۲۰	-۵/۴۴	۰/۰۰
اثر مستقیم سبک دلبستگی ایمن بر ماکیاولی	-۰/۳۶	۰/۲۰	-۴/۳۴	۰/۰۰
اثر مستقیم سبک دلبستگی ایمن بر سایکوپاتی	-۰/۳۱	۰/۳۰	-۴/۲۹	۰/۰۰
اثر مستقیم سبک دلبستگی ایمن بر خودشیفتگی	-۰/۳۴	۰/۲۴	-۴/۳۲	۰/۰۰
اثر مستقیم سبک دلبستگی دوسوگرا بر نوموفوبیا	۰/۴۲	۰/۳۱	۵/۴۰	۰/۰۰
اثر مستقیم سبک دلبستگی دوسوگرا بر ماکیاولی	۰/۳۸	۰/۱۰	۴/۳۶	۰/۰۰
اثر مستقیم سبک دلبستگی دوسوگرا بر سایکوپاتی	۰/۳۸	۰/۱۲	۴/۳۶	۰/۰۰
اثر مستقیم سبک دلبستگی دوسوگرا بر خودشیفتگی	۰/۴۰	۰/۱۴	۵/۳۸	۰/۰۰
اثر مستقیم ماکیاولی بر نوموفوبیا	۰/۳۳	۰/۱۶	۴/۳۱	۰/۰۰
اثر مستقیم سایکوپاتی بر نوموفوبیا	۰/۴۱	۰/۱۰	۵/۳۹	۰/۰۰
اثر مستقیم خودشیفتگی بر نوموفوبیا	۰/۲۱	۰/۲۲	۳/۱۹	۰/۰۰

جدول ۲ نشان می‌دهد که سبک‌های دلبستگی اجتنابی، ایمن و دوسوگرا به ترتیب با اندازه اثرهای ۰/۴۲، (P = ۰/۰۰)، ۰/۴۶ (P = ۰/۰۰) و ۰/۴۲ (P = ۰/۰۰)، اثر مستقیم و معناداری بر نوموفوبیا دارند. سه صفت تاریک شخصیت ماکیاولی، سایکوپاتی و خودشیفتگی نیز با اندازه اثرهای ۰/۳۳ (P = ۰/۰۰)، ۰/۴۱ (P = ۰/۰۰) و ۰/۲۱ (P = ۰/۰۰)، اثر مستقیم و معناداری بر نوموفوبیا دارند.

جدول ۳. نتایج آزمون بوت استراپ جهت بررسی نقش میانجی سه‌گانه تاریک شخصیت در رابطه بین سبک‌های دلبستگی و

نوموفوبیا						
مسیر	مقدار بوت‌استروپ	حد پایین	حد بالا	آماره t	خطای استاندارد	سطح معنی‌داری
سبک دلبستگی اجتنابی_ماکیاولی_نوموفوبیا	۰/۶۴	۰/۱۴	۰/۲۵	۲/۱۵۳	۰/۰۵۵	۰/۰۰
سبک دلبستگی اجتنابی_سایکوپاتی_نوموفوبیا	۰/۵۷	۰/۱۳	۰/۲۴	۲/۱۰۸	۰/۰۴۷	۰/۰۰
سبک دلبستگی اجتنابی_خودشیفتگی_نوموفوبیا	۰/۶۱	۰/۲۰	۰/۳۲	۲/۰۹۵	۰/۰۴۹	۰/۰۰
سبک دلبستگی ایمن_ماکیاولی_نوموفوبیا	-۰/۵۸	۰/۱۰	۰/۲۵	۲/۲۲۳	۰/۰۳۲	۰/۰۰
سبک دلبستگی ایمن_سایکوپاتی_نوموفوبیا	-۰/۶۰	۰/۳۰	۰/۴۱	۲/۲۰۱	۰/۰۴۲	۰/۰۰
سبک دلبستگی ایمن_خودشیفتگی_نوموفوبیا	-۰/۵۴	۰/۱۳	۰/۲۸	۲/۰۰۲	۰/۰۳۲	۰/۰۰
سبک دلبستگی دوسوگرا_ماکیاولی_نوموفوبیا	۰/۶۱	۰/۱۹	۰/۳۳	۲/۱۵۲	۰/۰۴۸	۰/۰۰
سبک دلبستگی دوسوگرا_سایکوپاتی_نوموفوبیا	۰/۵۴	۰/۰۸	۰/۱۵	۲/۰۱۲	۰/۰۲۸	۰/۰۰
سبک دلبستگی دوسوگرا_خودشیفتگی_نوموفوبیا	۰/۵۲	۰/۰۷	۰/۱۷	۲/۰۰۳	۰/۰۲۵	۰/۰۰

نتایج قابل مشاهده در جدول ۳ نشان می‌دهد با توجه به اینکه صفر بیرون از فاصله اطمینان قرار می‌گیرد، اثر غیر مستقیم سه سبک دلبستگی اجتنابی، سبک دلبستگی ایمن و سبک دلبستگی دوسوگرا بر نوموفوبیا از طریق سه‌گانه تاریک شخصیت معنی‌دار بوده است. در واقع سبک دلبستگی اجتنابی از طریق صفات تاریک شخصیت ماکیاولی، سایکوپاتی و خودشیفتگی به ترتیب با اندازه اثر ۰/۶۴ ($P = ۰/۰۰$)، ۰/۵۷ ($P = ۰/۰۰$) و ۰/۶۱ ($P = ۰/۰۰$)، اثر غیر مستقیم و معناداری بر نوموفوبیا دارد. سبک دلبستگی ایمن از طریق صفات تاریک شخصیت ماکیاولی، سایکوپاتی و خودشیفتگی به ترتیب با اندازه اثر ۰/۵۸ ($P = ۰/۰۰$)، ۰/۶۰ ($P = ۰/۰۰$)، ۰/۶۱ ($P = ۰/۰۰$)، اثر غیر مستقیم و معناداری بر نوموفوبیا دارد. سبک دلبستگی دوسوگرا نیز از طریق صفات تاریک شخصیت ماکیاولی، سایکوپاتی و خودشیفتگی به ترتیب با اندازه اثر ۰/۶۱ ($P = ۰/۰۰$)، ۰/۵۴ ($P = ۰/۰۰$)، ۰/۵۲ ($P = ۰/۰۰$)، اثر غیر مستقیم و معناداری بر نوموفوبیا دارد. در جدول ۴ شاخص‌های برازش مدل اصلاح شده پژوهش ارائه شده است.

جدول ۴. شاخص‌های برازش مدل پژوهش

شاخص	χ^2/df	RMSEA	NFI	IFI	CFI	GFI	AGFI
ملاک برازش	$* < ۳$	$* < ۰/۱$	$* > ۰/۹۰$	$* > ۰/۹۰$	$* > ۰/۹۰$	$* > ۰/۹۰$	$* > ۰/۸۵$
آماره پژوهش حاضر	۲/۸۶	۰/۰۴۸	۰/۹۲۳	۰/۹۱۹	۰/۹۵۲	۰/۹۱۵	۰/۸۶۴

همان‌طور که در جدول شماره ۴ مشاهده می‌شود، همه شاخص‌های به دست آمده ملاک برازش را دارا است و بنابراین می‌توان نتیجه گرفت که مدل نظری تحقیق مدلی قابل قبول است. همچنین برای بررسی مدل ساختاری از معیار ضریب تعیین (R^2) استفاده شده است. ضریب تعیین برای متغیرهای مکنون نوموفوبیا، ماکیاولی، سایکوپاتی، خودشیفتگی به ترتیب ۰/۵۸۰، ۰/۳۵۲، ۰/۴۳۱، ۰/۲۰۴ است. از آنجا که شاخص ضریب تعیین (R^2) برای تمامی متغیرها بالاتر از مقدار قابل قبول ($R^2 > ۰/۱۹$) است، لذا می‌توان گفت مدل ساختاری با توجه به شاخص مذکور از برازش مناسبی برخوردار است.

بحث و نتیجه‌گیری

پژوهش حاضر با هدف تعیین مدل علی رابطه سبک‌های دلبستگی و نوموفوبیا با نقش میانجی سه‌گانه تاریک شخصیت انجام شد. یافته‌ها نشان داد سبک‌های دلبستگی اجتنابی و دوسوگرا بر نوموفوبیا اثر مستقیم و مثبت دارد. این یافته با نتایج الهیاری و همکاران (۱۳۹۴)، بهادری خسرو شاهی و هاشمی نصرت آباد (۱۳۹۰) و کلاه کج و همکاران (۱۴۰۲) همسو بود. سبک‌های دلبستگی نایمن می‌توانند در ایجاد احساس ناامنی در روابط اجتماعی نقش داشته باشند. این ناامنی می‌تواند نیاز به تأیید و توجه بیشتر را در فرد برانگیزد و وابستگی به موبایل و استفاده از شبکه‌های اجتماعی را در وی افزایش دهد. سبک دلبستگی نایمن معمولاً با کاستی در اعتماد به خود و

دیگران همراه است. افرادی که سبک دلبستگی ناایمن دارند، ممکن است بیشترین تکیه خود را بر روی دیگران قرار دهند و وابستگی زیادی به آنها داشته باشند. در این صورت، نداشتن موبایل ممکن است باعث ایجاد ترس در آنان شود زیرا احساس می‌کنند بدون دسترسی به دیگران (از طریق موبایل) ناتوان در مقابله با موقعیت‌های ناخوشایند یا بروز مشکلات هستند. در مقابل سبک دلبستگی ایمن اثر مستقیم و منفی بر نوموفوبیا نشان داد. از یک سو افراد با سبک دلبستگی ایمن دارای روابط انسانی صمیمانه و متعهدانه با دیگران هستند (رستمی و همکاران، ۲۰۲۲) و از این رو کمتر احتمال دارد که به دنبال تأیید اجتماعی در دنیای مجازی باشند. در همین زمینه سان و همکاران (۲۰۲۴) نشان دادند که افراد با سبک دلبستگی ایمن کمتر دچار نوموفوبیا می‌شوند. بعلاوه، افراد با سبک دلبستگی ایمن، برداشتی مثبت و منسجم از خود و هویتشان دارند (مارتین کوئینتانا^۱ و همکاران، ۲۰۲۳)، از این رو، نیاز کمتری به جستجوی اطلاعات در فضای مجازی و به خصوص شبکه‌های اجتماعی خواهند داشت.

از طرفی یافته‌های پژوهش نشان داد که سه صفت تاریک شخصیت اثر مثبت و مستقیمی بر نوموفوبیا دارند. این یافته با نتایج یوسفی و تیموری (۱۳۹۸)، جوزی و همکاران (۱۴۰۱)، تکلوی و رضانی (۱۳۹۸) و لی و لیم^۲ (۲۰۲۰) همسو بود. در تبیین این یافته می‌توان گفت افراد با نمره خود شیفتگی بالا و شخصیت ماکیاولی با نمره بالا می‌توانند در به وجود آمدن اعتیاد به تلفن همراه مستعد تر باشند (صفریان طوسی، ۱۳۹۹). در تبیین این یافته می‌توان گفت افراد با خودشیفتگی بالا روی صمیمیت میان فردی و روابط بلند مدت تمرکز نمی‌کنند ولی در برقراری روابط کوتاه مدت در فضای مجازی که فرصتی را برای تقویت خودپنداره ضعیف آنان فراهم می‌کند، ماهر هستند و در نتیجه احتمال نوموفوبیا را در آنان افزایش می‌دهد. همچنین افراد با ویژگی‌های ماکیاولی و جامعه‌ستیزی دارای رفتارهای خودخواهانه و منفعت‌جویانه هستند و از قوانین تخطی می‌کنند و فضای مجازی به دلیل غیرقابل کنترل و ناشناس بودن به بروز بیشتر این ویژگی‌ها کمک کرده و منجر به این می‌شود چنین افرادی در شبکه‌های اجتماعی و از طریق گوشی‌های موبایل به سوء استفاده از دیگران بپردازند و همین منجر به بروز نوموفوبیا در این افراد می‌شود (جوزی و همکاران، ۱۴۰۱).

دیگر یافته به دست آمده از این پژوهش نشان داد که سبک‌های دلبستگی با نقش میانجی صفات تاریک شخصیت بر نوموفوبیا اثر غیر مستقیم دارند. این یافته با نتایج بیانچی و همکاران (۲۰۰۲)، یاسینز و همکاران (۲۰۱۸) و کیم و کو (۲۰۱۸) همسو بود. سبک دلبستگی ایمن، غالباً، با اعتیاد به اینترنت مؤثر و و تلفن همراه هوشمند رابطه عکس داشته است (بیانچی و همکاران، ۲۰۰۲). در پژوهش‌های صورت گرفته سبک دلبستگی اضطرابی با نوموفوبیا رابطه مستقیم معناداری دارد (یاسینز و همکاران، ۲۰۱۸؛ کیم و کو، ۲۰۱۸). در تبیین این یافته می‌توان گفت افرادی که دارای سبک‌های دلبستگی ناایمن هستند و در عین حال در سطح بالایی از سه‌گانه تاریک شخصیت قرار دارند، ممکن است به علت تمایل به بهره‌برداری از دیگران و عدم توجه به نیازها و احساسات آنها، ترس از نداشتن موبایل داشته باشند (جوزی و همکاران، ۱۴۰۱). افرادی که دارای سبک دلبستگی ناایمن هستند، ممکن است به دلیل تجربه‌های ناایمن در روابط میان فردی در زمان کودکی، اعتماد به نفس کمتری داشته باشند (رضایی و تمنایی فر، ۱۴۰۱). این کاستی در اعتماد به نفس می‌تواند به افراد نیازمندی به تأیید و ارزشیابی بیشتر از سوی دیگران را القا کند. به همین دلیل، آنها ممکن است به خواسته‌ها و نیازهای خود با تلاش بیشتری دست پیدا کنند و در عین حال برای رسیدن به اهدافشان از دیگران بهره‌برداری کنند. افرادی که دارای سبک‌های دلبستگی ناایمن هستند و در سطح بالایی از سه‌گانه تاریک شخصیت قرار دارند، به علت تمایل به بهره‌برداری از دیگران و عدم توجه کافی به نیازها و احساسات آنها، ممکن است ترس از نداشتن موبایل در آن‌ها افزایش یابد (جوزی و همکاران، ۱۴۰۱).

بنابراین با توجه به اثر مستقیم سبک‌های دلبستگی و سه‌گانه تاریک شخصیت بر نوموفوبیا و همچنین اثر غیر مستقیم سبک‌های دلبستگی از طریق نقش میانجی سه‌گانه تاریک شخصیت، باید بر پرورش سبک دلبستگی ایمن و اصلاح سبک دلبستگی ناایمن در دانشجویان توجه کرد. همچنین با توجه به نتایج پیشگیری از بروز سه‌گانه تاریک شخصیت در دانشجویان ضروری است.

این پژوهش نیز مانند پژوهش‌های دیگر با برخی محدودیت‌ها همراه بود. مهم‌ترین محدودیت پژوهش نمونه‌گیری در دسترس بود که شانس یکسان اعضای جامعه برای انتخاب در نمونه پژوهش را از بین می‌برد. جامعه آماری این پژوهش دانشجویان دانشگاه گیلان در سال تحصیلی ۱۴۰۱-۱۴۰۲ بودند، لذا در تعمیم نتایج به گروه‌های دیگر باید محتاط بود. از آنجا که جمع‌آوری اطلاعات توسط پرسشنامه و به صورت آنلاین انجام شد، ممکن است برخی سوگیری‌ها در اندازه‌گیری متوجه پژوهش حاضر باشد. این پژوهش همبستگی بود و نتیجه‌گیری

علت و معلولی از آن ممکن نیست. همچنین از آنجا که پژوهش به صورت مقطعی انجام شد، روابط متغیرها در طول زمان مورد بررسی قرار نگرفت.

منابع

- امیری، س. و یعقوبی، ا. (۱۳۹۵). ارزیابی ویژگی‌های روان‌سنجی مقیاس سه‌گانه تاریک شخصیت. *پژوهش‌های روان‌شناسی بالینی و مشاوره*, ۶(۱), ۷۷-۹۷.
<https://doi.org/10.22067/ijap.v6i1.49000>
- بشارت، م. ع. (۱۳۸۴). پایایی، روایی و تحلیل عاملی مقیاس سازگاری با بیماری. گزارش پژوهشی. دانشگاه تهران.
- بهادری خسروشاهی، ج. و هاشمی نصرت‌آباد، ت. (۱۳۹۰). رابطه سبک‌های دلبستگی، راهبردهای مقابله‌ای و سلامت روانی با اعتیاد به اینترنت. *روانشناسی تحولی (روانشناسان ایرانی)*, ۸(۳۰), ۱۸۸-۱۷۷.
<https://www.sid.ir/paper/101564/fa>
- تکلی، س.، رضانی، م. (۱۳۹۸). مقایسه شکست عاطفی و صفات سه‌گانه تاریک شخصیت در زنان با و بدون آمادگی به اعتیاد. *فصلنامه علمی اعتیادپژوهی*, ۱۳(۵۳), ۲۸۵-۳۰۰.
<https://etiadjpajohi.ir/article-1-1885-fa.html>
- جوزی، ح.، رضانیپور، ف.، بگیان کوله مرز، م. (۱۴۰۱). الگوی ساختاری سبک‌های دلبستگی، سه‌گانه تاریک شخصیت، حساسیت به طرد شدن با اعتیاد به شبکه‌های اجتماعی با میانجی‌گری مهارت‌های ارتباطی در دانش‌آموزان. *پژوهش‌های روانشناسی اجتماعی*, ۱۲(۴۸), ۲۰-۱.
<https://doi.org/10.22034/spr.2023.337598.1745>
- حبیبی، آ. و عدن‌ور، م. (۱۳۹۶). *مدل‌یابی معادلات ساختاری و تحلیل عاملی (آموزش کاربردی نرم‌افزار LISREL)*. تهران: انتشارات جهاد دانشگاهی.
<https://www.gisoom.com/book/11315799>
- رضایی، ن. و تمنایی فر، م. (۱۴۰۱). بیش‌بینی عزت‌نفس براساس سبک‌های دلبستگی‌ناایمن، پنج‌مین همایش بین‌المللی روان‌شناسی تربیتی: مداخلات روانی-تربیتی، تهران.
<https://civilica.com/doc/1538460/>
- سلیمانی، س.، محمدخانی، پ. و زهراکار، ک. (۱۴۰۱). تدوین مدل علایم نوموفوبیا در دانش‌آموزان براساس سبک‌های دلبستگی و سواد رسانه‌ای با میانجی‌گری اعتیاد به اینترنت. *مجله دانشگاه علوم پزشکی مشهد*, ۴(۶۵), ۱۵۲۳-۱۵۳۷.
<https://doi.org/10.22038/mjms.2022.21611>
- سیاح، س.، قدمی، ا. و آزادی، ف. (۱۳۹۶). بررسی ویژگی‌های روان‌سنجی پرسشنامه نوموفوبیا (بی‌موبایل‌هراسی) در بین دانشجویان ایرانی. *فصلنامه روانسنجی*, ۶(۲۳), ۷-۲۵.
https://ipsy.roudehen.iau.ir/article_2409.html
- صفاریان طوسی، م. صفاریان طوسی، م. (۱۳۹۹). شخصیت تاریک، موسسه فرهنگی، هنری و انتشاراتی ضریح آفتاب.
- قنبری، ا.، امیدوار، ب. (۲۰۲۱). مقایسه سبک‌های دلبستگی و حمایت اجتماعی ادراک شده در افراد مراجعه‌کننده و غیرمراجعه‌کننده به فالگیر.
- اللهیاری، ع.، حیدری، س.، ژبان، ف. (۱۳۹۴). نیمرخ سبک‌های دلبستگی، اعتیاد به تلفن همراه و نحوه استفاده از آن در دانشجویان. *فصلنامه علمی روش‌ها و مدل‌های روانشناختی*, ۶(۲۱), ۸۷-۱۰۴.
<https://dorl.net/dor/20.1001.1.22285516.1394.6.21.6.5>
- نامجو، ش.، نوری، ا. (۱۴۰۲). اثربخشی آموزش شناخت‌درمانی مبتنی بر ذهن‌آگاهی بر علائم روان‌تنی، تفکیک خویش‌نشان و سبک دلبستگی زنان دارای علائم روان‌تنی. *رویش روان‌شناسی*, ۱۲(۴), ۱۲۷-۱۳۸.
<http://dorl.net/dor/20.1001.1.2383353.1402.12.4.13.3>
- یوسفی، ر. و تیموری، ش. (۱۳۹۸). رابطه ساختاری صفات سه‌گانه تاریک شخصیت با آسیب‌پذیری به اعتیاد. *اعتیاد پژوهی*, ۱۳(۵۴), ۳۱-۴۵.
<https://etiadjpajohi.ir/article-1-2120-fa.html>
- Akat, M., Arslan, C., & Hamarta, E. (2023). Dark triad personality and phubbing: The mediator role of fomo. *Psychological Reports*, 126(4), 1803-1821. <https://doi.org/10.1177/00332941221109119>
- Bianchi, C., and Bivona, E. (2002). "Opportunities and pitfalls related to e-commerce strategies in small-medium firms: a system dynamics approach". *System Dynamics Review*, 8(3): 403-429. <http://dx.doi.org/10.1002/sdr.256>
- D'Arienzo, M. C., Boursier, V., & Griffiths, M. D. (2019). Addiction to social media and attachment styles: a systematic literature review. *International Journal of Mental Health and Addiction*, 17, 1094-1118. <https://doi.org/10.1007/s11469-019-00082-5>
- Deutchman, P., & Sullivan, J. (2018). The Dark Triad and framing effects predict selfish behavior in a one-shot Prisoner's Dilemma. *PLoS one*, 13(9), e0203891. <https://doi.org/10.1371/journal.pone.0203891>
- Domínguez Hernández, A., Ramokapane, K. M., Das Chowdhury, P., Michalec, O., Johnstone, E., Godwin, E., ... & Rashid, A. (2023). Co-creating a Transdisciplinary Map of Technology-mediated Harms, Risks and Vulnerabilities: Challenges, ambivalences and opportunities. *Proceedings of the ACM on Human-Computer Interaction*, 7(CSCW2), 1-21. <https://doi.org/10.1145/3610179>
- Dragostinov, Y., & Möttus, R. (2023). Test-retest reliability and construct validity of the brief Dark Triad measurements. *Journal of personality assessment*, 105(2), 143-148. <https://doi.org/10.1080/00223891.2022.2052303>
- Furnham, A., Richards, S. C., & Paulhus, D. L. (2013). The Dark Triad of personality: A 10 year review. *Social and personality psychology compass*, 7(3), 199-216. <https://doi.org/10.1111/spc3.12018>
- Gnardellis, C., Vagka, E., Lagiou, A., & Notara, V. (2023). Nomophobia and Its Association with Depression, Anxiety and Stress (DASS Scale), among Young Adults in Greece. *European Journal of Investigation in Health, Psychology and Education*, 13(12), 2765-2778. <https://doi.org/10.3390/ejihpe13120191>
- Hazan, C. and P. Shaver (1987). "Romantic Love Conceptualized as an Attachment Process. *Journal of Personality and Social Psychology*, 52, 511-524. <https://psycnet.apa.org/doi/10.1037/0022-3514.52.3.511>
- Jahrami, H., Fekih Romdhane, F., Pandi-Perumal, S. R., BaHammam, A. S., & Vitiello, M. V. (2023). Global research evidence on nomophobia during 2008-2022: a bibliometric analysis and review. *Psychology, Health & Medicine*, 1-16. <https://doi.org/10.1080/13548506.2023.2268888>

A Causal Model of the Relationship between Attachment Styles and Nomophobia: The Mediating Role of Dark ...

- Jones, D. N., & Paulhus, D. L. (2014). Introducing the short dark triad (SD3) a brief measure of dark personality traits. *Assessment*, 21(1), 28-41. <https://doi.org/10.1177/1073191113514105>
- Kesebir, S., Kökçü, F., & Dereboy, F. (2012). Adult attachment style scale: Adaptation, reliability and validity study. In *Yeni symposium* (Vol. 50, pp. 99-104). https://www.researchgate.net/publication/286554478_Adult_attachment_style_scale_Adaptation_reliability_and_validity_study
- Krumenacker, J. B. (2019). *The Dark Triad of Personality: The Relation to Attachment and Observing Ego*. Carlow University. <https://www.proquest.com/openview/2796cce4498234035f1f4abf6ce61a0b/1?pq-origsite=gscholar&cbl=18750&diss=y>
- Lau-Zhu, A., Williams, F., & Steel, C. (2023). Attachment patterns and autobiographical episodic memory functioning: A systemic review of adult studies to advance clinical psychological science. *Clinical Psychology Review*, 102254. <https://doi.org/10.1016/j.cpr.2023.102254>
- Lee, S. L., & Lim, S. X. (2021). Predicting internet addiction with the dark triad: Beyond the five-factor model. *Psychology of Popular Media*, 10(3), 362. <https://doi.org/10.1037/ppm0000336>
- Lee, S. L., & Lim, S. X. (2021). Predicting internet addiction with the dark triad: Beyond the five-factor model. *Psychology of Popular Media*, 10(3), 362. <https://doi.org/10.1037/ppm0000336>
- Levy, K. N., Johnson, B. N., Clouthier, T. L., Scala, J., & Temes, C. M. (2015). An attachment theoretical framework for personality disorders. *Canadian Psychology/Psychologie Canadienne*, 56(2), 197. <http://dx.doi.org/10.1037/cap0000025>
- Li, L., Chen, I. H., Mamun, M. A., al Mamun, F., Ullah, I., Hosen, I., ... & Pakpour, A. H. (2023). Nomophobia questionnaire (NMP-Q) across China, Bangladesh, Pakistan, and Iran: Confirmatory factor analysis, measurement invariance, and network analysis. *International Journal of Mental Health and Addiction*, 1-16. <https://doi.org/10.1007/s11469-023-01154-3>
- Maftei, A., & Pătrăușanu, A. M. (2023). Digital Reflections: Narcissism, stress, social media addiction, and nomophobia. *The Journal of Psychology*, 1-14. <https://doi.org/10.1080/00223980.2023.2256453>
- Martín Quintana, J. C., Alemán Ramos, P. F., & Morales Almeida, P. (2023, August). The Influence of Perceived Security in Childhood on Adult Self-Concept: The Mediating Role of Resilience and Self-Esteem. In *Healthcare* (Vol. 11, No. 17, p. 2435). MDPI. <https://doi.org/10.3390/healthcare11172435>
- Neves Horácio, A., Bento, A., & Gama Marques, J. (2023). Personality and attachment in the homeless: A systematic review. *International Journal of Social Psychiatry*, 69(6), 1312-1326. <https://doi.org/10.1177/00207640231161201>
- Nickisch, A., Palazova, M., & Ziegler, M. (2020). Dark personalities—dark relationships? An investigation of the relation between the Dark Tetrad and attachment styles. *Personality and Individual Differences*, 167, 110227. <https://doi.org/10.1016/j.paid.2020.110227>
- Nnam, M. U., Effiong, J. E., Iloma, D. O., Terfa, I. M., & Ajah, B. O. (2023). Hazardous drinking and the dark triad: an antidote for manipulative behaviour among students. *Current Psychology*, 42(5), 4286-4292. <https://doi.org/10.1007/s12144-021-01680-0>
- Notara, V., Vagka, E., Gnardellis, C., & Lagiou, A. (2021). The emerging phenomenon of nomophobia in young adults: A systematic review study. *Addiction & health*, 13(2), 120. <https://doi.org/10.22122/ahj.v13i2.309>
- Parsakia, K., Rostami, M., Darbani, S. A., Saadati, N., & Navabinejad, S. (2023). Explanation of the concept of generation disjunction in studying generation z. *Journal of Adolescent and Youth Psychological Studies*, 4(2), 136-142. <https://jayps.iranmehr.ac.ir/article-1-530-en.pdf>
- Paulhus, D. L., & Williams, K. M. (2002). The dark triad of personality: Narcissism, Machiavellianism, and psychopathy. *Journal of research in personality*, 36(6), 556-563. [https://doi.org/10.1016/S0092-6566\(02\)00505-6](https://doi.org/10.1016/S0092-6566(02)00505-6)
- Plouffe, R. A., Wilson, C. A., & Saklofske, D. H. (2022). Examining the relationships between childhood exposure to intimate partner violence, the Dark Tetrad of personality, and violence perpetration in adulthood. *Journal of interpersonal violence*, 37(5-6), NP 3449-NP 3473. <https://doi.org/10.1177/088626052094851>
- Reichl, D., Heindl, B., Distler, A. L., & Steins-Loeber, S. (2023). Attentional impulsivity accounts for the association of antisociality with craving and mental health problems in incarcerated individuals with substance dependence. *International journal of prisoner health*, 19(4), 653-667. <https://doi.org/10.1108/IJPH-03-2022-0023>
- Rodríguez-García, A. M., Moreno-Guerrero, A. J., & Lopez Belmonte, J. (2020). Nomophobia: An individual's growing fear of being without a smartphone—a systematic literature review. *International Journal of Environmental Research and Public Health*, 17(2), 580. <https://doi.org/10.3390/ijerph17020580>
- Rostami, H., Zeinali, S., Sadeghi, S., & Zonouzi, E. (2022). The Relationship Between Attachment Style and Interpersonal Relationship With the Mediating Role of Moral Identity. *Health, Spirituality & Medical Ethics Journal*, 9(3). <https://doi.org/10.32598/hsmej.9.3.327.2>
- Sagone, E., Commodari, E., Indiana, M. L., & La Rosa, V. L. (2023). Exploring the association between attachment style, psychological well-being, and relationship status in young adults and adults—A cross-sectional study. *European Journal of Investigation in Health, Psychology and Education*, 13(3), 525-539. <https://doi.org/10.3390/ejihpe13030040>
- Sun, Y., Yang, J., Li, M., & Liu, T. (2024). The association between neuroticism and nomophobia: chain mediating effect of attachment and loneliness. *International Journal of Mental Health and Addiction*, 22(1), 685-702. <https://doi.org/10.1007/s11469-022-00897-9>
- Turan, M. E., Adam, F., Kaya, A., & Yıldırım, M. (2023). The mediating role of the dark personality triad in the relationship between ostracism and social media addiction in adolescents. *Education and Information Technologies*, 1-17. <https://doi.org/10.1007/s10639-023-12002-1>
- Uguz, G., & Bacaksiz, F. E. (2022). Relationships between personality traits and nomophobia: Research on nurses working in public hospitals. *Perspectives in psychiatric care*, 58(2), 673-681. <https://doi.org/10.1111/ppc.12834>
- Venables, N. C., Hall, J. R., & Patrick, C. J. (2014). Differentiating psychopathy from antisocial personality disorder: A triarchic model perspective. *Psychological Medicine*, 44(5), 1005-1013. <https://doi.org/10.1017/S003329171300161X>
- Yildirim, C., & Correia, A. P. (2015). Exploring the dimensions of nomophobia: Development and validation of a self-reported questionnaire. *Computers in Human Behavior*, 49, 130-137.
- Yücens, B., & Üzer, A. (2018). The relationship between internet addiction, social anxiety, impulsivity, self-esteem, and depression in a sample of Turkish undergraduate medical students. *Psychiatry Research*, 267, 313-318. <https://doi.org/10.1016/j.psychres.2018.06.033>
- Zahra, F. T. (2022). Attachment security and attachment styles in romantic relationships. *South Asian Journal of Social Sciences and Humanities*, 3(5), 42-53. <https://doi.org/10.48165/sajssh.2022.3504%20>
- Zhang, J. J., Kim, E., Mastromartino, B., Qian, T. Y., & Nauright, J. (2018). The sport industry in growing economies: critical issues and challenges. *International Journal of Sports Marketing and Sponsorship*, 19(2), 110-126. <http://dx.doi.org/10.1108/IJMSMS-03-2018-0023>